

SEVİYE VE YETERLİK BELİRLEME SİSTEMİ İŞLEMLERİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve Kapsam

MADDE 1 - (1) Bu Usul ve Esasların amacı, yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından alınan ön lisans, lisans ve yüksek lisans derecelerindeki diploma ya da mezuniyet belgelerinin denklik işlemleri sürecinde uygulanacak olan Seviye ve Yeterlik Belirleme Sistemi (SYBS) işlemlerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Usul ve Esaslar; 23/2/2006 tarihli ve 5463 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan 11/4/1997 tarihli Avrupa Bölgesinde Yükseköğretimle İlgili Belgelerin Tanınmasına İlişkin Sözleşme, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 7 nci maddesi, 6197 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanunun 3 ncü maddesi ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun, 05.12.2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve Kısaltmalar

MADDE 3 - (1) Bu usul ve esaslarda geçen;

- a) Aday: Denklik işlemleri sürecinde Seviye ve Yeterlik Belirleme Sistemi kapsamında hakkında Seviye Tespit Sınavı (STS), ders/staj tamamlama, uygulama, proje veya klinik pratik yapma kararı alınan ilgiliyi,
- b) Bilim Alanı Danışma Komisyonu: Tanıma ve denklik başvurularının incelenmesi sürecinde çeşitli mezuniyet alanlarında gerektiğinde görüş almak amacıyla kurularak çeşitli üniversiteler bünyesinde çalışmakta olan alanında uzman öğretim üyelerinden oluşan Komisyonu,
- c) Daire Başkanlığı: Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığını,
- d) İlmî Hüviyet Tespiti: Denklik işlemleri sürecinde alınan Seviye Tespit Sınavı kararı kapsamında, üniversiteler tarafından oluşturulan komisyonlar marifetiyle yapılan sözlü ve gerektiğinde yazılı ve pratik uygulama aşamalarını da içeren yazılı Seviye Tespit Sınavına muadil olan sınavı,

- e) Klinik Pratik: Türk sağlık sistemine ve Türkiye’de tanı ve tedavi amaçlı uygulamalara uyum ve adaptasyonu sağlamak için belli alanlarda yapılan ayrıca denklik işlemleri sürecinde SYBS kapsamında eksik görülen klinik pratik uygulamaların tamamlanmasını da amaçlayan, ilgili uzman hekimlerin gzetmenliğinde yapılan uygulamaları,
- f) Komisyon: Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından görevlendirilen Yürütme Kurulu yelerinden birinin başkanlığında en az üç Kurul yesi ve gerektiğinde üniversitelerden görevlendirilen doçent veya profesör unvanına sahip ğretim üyelerinden oluşan Komisyonu,
- g) Kurul: Yükseköğretim Genel Kurulunu veya yetkilendirdiği Yürütme Kurulunu,
- h) Kurum: Yükseköğretim Kurulu Başkanlığını,
- i) Ders Tamamlama: Yurt dışından mezun olup Kuruma denklik başvurusunda bulunan adayın eksik akademik kazanımlarını tamamlamak üzere ülkemizdeki bir yükseköğretim kurumuna yerleştirilmesini,
- j) Seviye Tespit Sınavı (STS): Seviye ve Yeterlik Belirleme Sistemi kapsamında yapılan seviye tespit sınavını,
- k) Seviye ve Yeterlik Belirleme Sistemi (SYBS): Yurt dışından mezun olunan programla ilgili temel kazanımlar, eğitim ve ğretim dili, programın niteliği, teorik ve uygulamalı dersler, stajlar ve projeler yönünden eksiklik tespit edildiğinde ve/veya tereddüt oluştuğunda söz konusu programın niteliğine göre ders tamamlama, staj tamamlama, proje yapma, klinik pratik yapma veya sınava tbi tutma gibi uygulamalardan birinin, birkaçının veya tamamının kullanılarak kazanımların elde edilme düzeyini lme ve değerlendirmeye yönelik işlemler bütününü,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Seviye ve Yeterlik Belirleme Sistemi Uygulamaları

MADDE 4 - (1) Seviye ve Yeterlik Belirleme Sistemi (SYBS) Uygulamaları; ders tamamlama, staj tamamlama, proje yapma, klinik pratik yapma veya sınava tbi tutmadır.

(2) SYBS işlemlerinden biri veya birkaçı, Komisyon tarafından doğrudan veya Bilim Alanı Danışma Komisyonu ve/veya yükseköğretim kurumlarının görüşleri doğrultusunda uygulanır.

Seviye Tespit Sınavı (STS)

MADDE 5 - (1) Daire Başkanlığına denklik başvurusunu yapan ve haklarında sınava gireceğine dair karar bulunan adaylar ile henüz haklarında karar alınmamış ancak ileride

denklik işlemlerine başvurmak isteyen adaylar kendi isteğiyle merkezi yapılan yazılı Seviye Tespit Sınavına başvuru yapabilirler.

(2) Yazılı Seviye Tespit Sınavları “Tıp Doktorluğu” Dış Hekimliği”, “Eczacılık” ve “Öğretmenlik” alanlarında Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından yapılır.

(3) Mühendislik, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, Hukuk, Türkçe/Türk Dili ve Edebiyatı, Hemşirelik, Ebelik, Veteriner Hekimliği, Sosyal Hizmet, Beslenme ve Diyetetik, Dil Konuşma Terapisi ve Komisyon tarafından gerekli görülen diğer eğitim ve öğretim alanlarında Kurulun belirlediği üniversiteler tarafından yılda bir kez yazılı seviye tespit sınavı yapılır.

(4) Seviye Tespit Sınavlarda yabancı dil alanları haricindeki tüm akademik alanlarda asgari başarı puanı 100 üzerinden 40 ve üzeri puandır. Toplam doğru sayısından yanlış sayısının dörtte biri çıkarılarak ham puanlar hesaplanır.

(5) Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından (YDS) 100 üzerinden en az 80 puan veya Yükseköğretim Kurulu tarafından geçerliliği kabul edilen sınavlardan alınan eş değer puandır.

(6) Uzaktan eğitimde, eğitim alınan program dilinde Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından (YDS) 100 üzerinden en az 60 puan veya Yükseköğretim Kurulu tarafından geçerliliği kabul edilen sınavlardan alınan eş değer puandır.

(7) Kurulun belirlediği üniversiteler tarafından yapılacak sınavların alanları, konu ağırlıkları, sınava ilişkin olarak yayımlanacak kılavuzda yer alır.

(8) Sınav takvimi, her yılın aralık ayında Kurul tarafından belirlenir ve Kurumun web sayfasından duyurulur.

(9) Yabancı dil alanındaki eş değer sınavlar ve puanlamalar için ÖSYM'nin güncel Yabancı Dil Eşdeğerlikleri Tablosu esas alınır.

(10) Yabancı ülkelerde yapılan USMLE-Step 3, PLAB-Part 2, AMC-Clinical examinations, MCCQE-Part2, Arztliche Prüfungen (3 AP, Staats examen) Sınavları, “Tıp Doktorluğu” alanındaki Seviye Tespit Sınavına muadil kabul edilir; bu sınavlardan başarılı olan adaylar STS'den başarılı sayılırlar.

İlmî Hüviyet Tespiti

MADDE 6 - (1) ÖSYM ve Kurulumuzca belirlenen Üniversite tarafından sınavı yapılan alanlar hariç olmak üzere “Eczacılık” alanında ve Ülkelerinde Savaş, İlhak ve İşgal koşulları bulunan adaylar için tüm alanlarda STS'ye muadil olarak ilmî hüviyet tespiti sınavı yapılır.

(2) İlmî Hüviyet Tespiti sınavları, Yükseköğretim Kurulunca belirlenen üniversiteler tarafından yılda bir kez yapılır.

- (3) İlmî Hüviyet Tespiti sınavına ilişkin başvuru ve sınav tarihleri ile sınav usulleri, ilgili üniversitelerin web sayfalarında en az bir ay önce duyurulur.
- (4) Sınav başvuru ücretleri asgari ücretin netinin beşte birini geçemez.
- (5) İlmî Hüviyet Tespit Komisyonları üniversiteler tarafından belirlenecek 5 üyeden oluşur; en az 3 üye doğrudan ilgililerin başvuru yaptığı alandan olmak üzere ve yakın alanlarda öğretim elemanları arasından seçilir. Gerekli görülmesi halinde üniversitesinden de görüş alınmak suretiyle bir başka üniversiteden öğretim elemanı görevlendirilebilir.
- (6) İlmî Hüviyet Tespit Sınavının süresi, Komisyon tarafından belirlenir ancak aday başına en az 15 dakikadır.
- (7) Daha sonra yapılacak olası itirazlarda esas teşkil etmek üzere üniversite kararı ile sınav süresince video kaydı yapılması gereklidir.
- (8) İlmî Hüviyet Tespiti Yazılı, Sözlü, gerekli görüldüğü takdirde pratik uygulama olarak yapılır.
- (9) İlmî Hüviyeti Tespiti sonucunda 100 üzerinden en az 50 puan alan adaylar başarılı sayılır. Üniversiteler başarı durumunu başarılı ve başarısız olarak bildirir.
- (10) Başvuru sayıları göz önünde bulundurulduğunda, Üniversitenin duyurduğu kontenjandan fazla başvuru olduğunda, daha önce ilmi hüviyet sınavına girmemiş olanlara öncelik tanınır. İstisnaî durumlar ilgili yıla ait ilmi hüviyet tespit kılavuzunda açıklanır.
- (11) Bir sonraki yıla ait İlmî Hüviyet Tespiti her yıl en geç aralık ayında Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından belirlenerek web sayfasından duyurulur.

Ders Tamamlama

MADDE 7 - (1) Ders tamamlama aşağıdaki durumlarda yaptırılır:

- a) Denkliği talep edilen diploma programının ülkemizdeki aynı alanda alınması gereken ders ve ders kazanımlarında eksiklik olması hâlinde.
- b) Adayın almış olduğu eğitim ve öğretim, akademik kazanımlar açısından yeterli görülmele birlikte özel birincil ve ikincil mevzuatlarında öngörülen şartları yerine getirmek maksadıyla.
- (2) Başvurular münferiden değerlendirilerek tamamlanması gereken dersler Komisyon tarafından doğrudan veya Bilim Alanı Danışma Komisyonu ve/veya yükseköğretim kurumlarının görüşleri dikkate alınarak belirlenir.
- (3) Haklarında ders tamamlaması için Kurul kararı alınmış adaylar, yazılı olarak tercih edecekleri üç devlet üniversitesinden birine Komisyonun görüşü ve yine Kurul kararıyla yerleştirilir. Karar ilgiliye ve yerleştirildiği üniversiteye bildirilir.

- (4) Öğrencinin bir dönemde alacağı ders kredi miktarı 30 AKTS olup derslerin kredi miktarına göre en fazla 33 AKTS'lik ders aldırılabilir.
- (5) Aday, ders tamamlama için yerleştirildiği üniversitenin onayıyla ders tamamlama sürecini "yaz okulu" eğitimi şeklinde yerleştiği üniversitede alabilir. Yaz okulunda alınacak eğitim 15 AKTS'yi geçemez.
- (6) Üniversite tarafından ders tamamlama eğitimini bitiren aday hakkında eğitimini bitirdiğine dair transkript (kayıt tarihi, hangi dersi hangi dönemde aldığı, başarı notu ve genel ağırlıklı not ortalaması belirtilen) düzenlenerek Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilir.
- (7) Adayın her dersi en fazla iki defa almasına izin verilir ve iki kez başarısız olunan dersler transkript içerisinde Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilir.
- (8) Aynı dersten iki kez başarısız olunması durumunda, Kurulumuzca yerleştirileceği ikinci üniversitede de iki kez başarısız olunması durumunda ders tamamlama süreci başarısızlıkla sonlandırılır ve adayın denklik başvurusu reddedilir.
- (9) Aday ders tamamlama sürecini, ders tamamlamak için herhangi bir üniversiteye müracaat ettikten itibaren ön lisans programlarında azami 2 yıl (4 dönem), lisans programlarında ise azami 4 yıl (8 dönem) içerisinde tamamlar. Kurulumuzca yerleştirildiği iki üniversite de ders tamamlama sürecini belirtilen süre içerisinde tamamlayamaması durumunda ise ders tamamlama işlemi başarısızlıkla sonlandırılır ve adayın denklik başvurusu reddedilir.
- (10) Hali hazırda ders tamamlama eğitimine devam eden öğrenciler içinde, daha önce almış oldukları ders/sınavlara bakılmaksızın 2023/2024 eğitim öğretim dönemiyle başlamak üzere yukardaki hükümler uygulanır.
- (11) Ders tamamlama eğitimine tabi tutulan adayların Türkçe'ye hâkim olmaması nedeniyle anlama ve konuşmada güçlük çekmeleri durumunda derslerden başarılı/başarısız olmalarındaki tüm sorumluluk adayın kendisine aittir.
- (12) Ders tamamlama eğitimini almak üzere yükseköğretim kurumlarına yerleştirilen adaylar öğrenci statüsünde olduklarından bu dönem içerisinde, 2547 sayılı Kanunun öğrenci disiplin hükümlerine tabidirler. İlgili yükseköğretim kurumunca disiplin cezası alan aday Yükseköğretim Kuruluna bildirilir.
- (13) Ders tamamlama için adaylardan alınacak ücret, Cumhurbaşkanlığı tarafından her eğitim öğretim yılı için yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Cari Hizmet Maliyetlerine Öğrenci Katkısı Olarak Alınacak Katkı Payları ve Öğrenim Ücretlerinin Tespitine Dair Karar” çerçevesinde dersin haftalık saati ve kredisi dikkate alınarak “Öğrenci Cari Hizmet Maliyetleri ve Katkı Payları” Cari Hizmet Maliyetinin 3 katıdır.

Klinik Pratik, Proje ve Staj Yapma

MADDE 8 - (1) Meslek icrasına izin veren diploma alanlarından olan “Tıp Doktorluğu”, “Diş Hekimliği”, “Eczacılık”, “Veteriner Hekimliği”, “Hemşirelik”, “Ebelik”, “Fizyoterapi ve Rehabilitasyon”, “Ergoterapi”, “Mimarlık” ve “Mühendislik” alanlarının denklik işlemleri sürecinde, ilgili programın ülkemizdeki uygulama alanlarına yönelik gerekli olan kazanımlar için alınması gereken ders ve stajlar tamamlanabilir, adaptasyon ve uyum sürecinde klinik pratik yapılması istenebilir, proje yaptırılabilir. Bu durumlar meslek alanlarına yönelik hazırlanan yönergelerle belirlenir.

(2) Tıp Doktorluğu, Diş Hekimliği, Hemşirelik, Ebelik, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon, Ergoterapi gibi sağlık hizmet sunumu ve uygulaması olan alanlarda SYBS işlemleri kapsamında klinik pratik yapılır.

(3) Haklarında klinik pratik yapması için karar alınmış adaylar, yazılı olarak tercih edecekleri üç devlet üniversitesinden birine Komisyon görüşü ve Kurul kararıyla yerleştirilir. Karar ilgiliye ve yerleştirildiği üniversiteye bildirilir.

(4) Adaylar, klinik pratik yapacakları anabilim dallarının eğitim seminerlerine, poliklinik ve klinik çalışmalarına aktif olarak katılırlar. Hastalara yapılacak uygulamalarda adaylar öğrenci hükmündedirler, tek başına doğrudan hastaya müdahale edemezler, ilgili ana bilim dalında bulunan uzmanlar eşliğinde ve gözetiminde hastaların tanı ve tedavilerinde yer alırlar.

(5) Klinik Pratikler sonrasında sınav yapılmaz ve adaylar, her bir ana bilim dalında geçirdiği süreçte gözlem yapan öğretim üyelerinin görüşleri doğrultusunda, tıp fakültesi son yıl öğrencilerinin değerlendirilmesine benzer şekilde başarılı ya da başarısız kabul edilirler.

(6) Üniversite tarafından klinik pratik eğitimini bitirdiğine dair klinik pratik çizelgesi (kayıt tarihi, klinik pratik başlama tarihleri ve başarı durumunu gösterir) düzenlenerek Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilir.

(7) Adayın her klinik pratiği en fazla iki defa almasına izin verilir ve iki kez başarısız olunan klinik pratikler klinik pratik çizelgesiyle Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilir.

(8) Aynı klinik pratikten iki kez başarısız olunması durumunda, adayın Kurulumuzca yerleştirileceği ikinci üniversitede de iki kez başarısız olunması durumunda klinik pratik süreci başarısızlıkla sonlandırılır ve adayın denklik başvurusu reddedilir.

(9) Klinik pratik yapma eğitimine tabi tutulan adayların Türkçe’ye hakim olmaması nedeniyle anlama ve konuşmada güçlük çekmeleri durumunda klinik pratiklerden başarılı/başarısız olmalarındaki tüm sorumluluk adayın kendisine aittir.

(10) Klinik Pratik yapmak üzere yükseköğretim kurumlarına yerleştirilen adaylar öğrenci statüsünde olduklarından bu dönem içerisinde, 2547 sayılı Kanunun öğrenci disiplin

hükümlerine tabidirler. İlgili yükseköğretim kurumunca disiplin cezası alan aday Yükseköğretim Kuruluna bildirilir.

(11) Klinik pratik yapma süreçlerinde adaylar, Türkiye'deki tıp eğitiminde yer alan intern statüsünde olmadıkları için ilgili mevzuat gereğince mali haklardan yararlanamazlar.

(12) Adaylar, klinik pratik süreçlerinde öğrenci hükmündedir; yapılacak sağlık hizmeti uygulamalarında kendini koruyacak önlemleri almak ve gerekli aşılarını yaptırmaktan sorumludur.

(13) Klinik pratik için adaylardan alınacak ücret, Cumhurbaşkanlığı tarafından her eğitim öğretim yılı için yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Cari Hizmet Maliyetlerine Öğrenci Katkısı Olarak Alınacak Katkı Payları ve Öğrenim Ücretlerinin Tespitine Dair Karar” çerçevesinde klinik pratik süresi dikkate alınarak “Öğrenci Cari Hizmet Maliyetleri ve Katkı Payları” Cari Hizmet Maliyetinin 3 katıdır.

Sınav Sonucu Tebligatı ve Sınava İtiraz

MADDE 9 - (1) Yükseköğretim Kurulu tarafından gerektiğinde adaylara başvuruda beyan ettikleri telefon numarası veya e-posta yoluyla bilgilendirme yapılabildiğinden adayların başvuru sistemindeki bilgilerini güncel tutmaları zorunludur.

(2) Sınava başvuru yapan aday sınav şartlarını kabul etmiş sayılır.

(3) Kurulumuzca sınav yapmakla görevlendirilen üniversiteler sınav sonuçlarını web siteleri üzerinden ilan ederler.

(4) Sınav sorularına ve sınav uygulamasına ilişkin itirazlar, sınav tarihinden itibaren 5 (beş) iş günü içinde ilgili üniversiteye yazılı olarak yapılır. İlgili üniversite, itirazları 3 (üç) iş günü içerisinde sonuçlandırır.

(5) Adaylar SYBS işlemlerinin uygulanması ve sonuçlandırılması süreçlerinde bu usul ve esaslarda belirtilen hususlar dışında ilgili üniversitelerin eğitim ve öğretim yönetmeliklerine tâbidir.

Yürürlük

MADDE 10- (1) Bu usul ve esaslar, Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11- (1) Bu usul ve esasları, Yükseköğretim Kurulu Başkanı yürütür.